

Kimochis®

**Integruojama socialinių emocinių įgūdžių
ugdymo programa, skirta ikimokyklinio,
priešmokyklinio ir pradinio amžiaus vaikams**

Paruošė

Ellen Pritchard Dodge, M.Ed. CCC-SLP

ir

Diann Grimm, M.A. CCC-SLP, Ed.S.

KIMOCHIS IKIMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMA PAGRINDINIAI PRINCIPAI

- Puikūs bendravimo įgūdžiai yra socialinių – emocinių kompetencijų pagrindas.
- Jausmai veikia elgesį. Vaikai gali išmokti naudoti įvairias priemones, kad padėtų sau emociškai sudėtingose situacijose. Pateikiamos priemonės padeda vaikams elgtis pozityviai.
- Mūsų filosofija remiasi penkiais pagrindiniais principais. Mes tikime, kad kiekvienas vaikas gali išmokti būti PAGARBUS, ATSAKINGAS, ATSPARUS, ATJAUČIANTIS, MALONUS ir DRĄSUS.
- Visi vaikai yra individualūs. Vaikams turintiems sunkumų lavinti socialines – emocines kompetencijas padeda individualiai pritaikytos instrukcijos bei pagalba.
- Būtina sąlyga socialiniam – emociniam vystymuisi yra visus įtraukiantis ugdymas (įtraukiant visus vaikus nekreipiant dėmesio į jų skirtumus).
- Pamokos bei patarimai sudaryti remiantis mokslinė medžiaga bei tyrimais.
- Socialinis–emocinis mokymasis trunka visą dieną ir gali vykti tiek specialių pamokų, tiek betarpiškų bendravimo situacijų metu.
- Vaikams būtina suteikti galimybes taikyti naujai išmokus įgūdžius. Tik taip nauji įgūdžiai įsisavinami.
- Suaugusieji priklausantys ikimokyklinio ugdymo įstaigos bendruomenei gali labai ženkliai daryti įtaką vaikų socialiniam – emociniam vystymuisi per sąmoningą mokymą, konsultavimą, įvertinimą.
- Ikimokyklinio ugdymo specialistai yra tie žmonės, kurie turi galimybę prisidėti prie ypatingų, socialiai reikšmingų pokyčių kartu su vaikais ir jų tėveliais.

Kimochis vaikams su socialiniais – emociniais sutrikimais: strategija, patarimai

Kimochis ikimokyklinio ugdymo programa vaikams turintiems socialinių-emocinių sutrikimų gali suteikti galimybę išmokti esminių įgūdžių, kurių mums reikia norint sėkmingai orientuotis sudėtingame socialiniame gyvenime.

Įvairiuose amžiaus tarpsniuose (nuo ikimokyklinio iki vidurinio) šie vaikai apibūdinami kaip „nepritampantys“ prie savo bendraamžių (Klass, 2003). Jie nesuvokia savo pačių jausmų, dažnai nesupranta ir aplinkinių emocijų. Sunkumai suvokiant savo jausmus, bendraujant, valdant emocijas gali sukelti problemų santykiuose su draugais, mokytojais ir tėvais. Svarbu suprasti, kad kai kuriems vaikams, kurių socialinė–emocinė raida atsilieka gali būti diagnozuojami įvairūs raidos sutrikimai. Tačiau ne visiems. Kai kuriems vaikams gali būti diagnozuojamas neįgalumas:

- Autizmo spektro sutrikimas
- Mokymosi sutrikimai
- Kalbos vartojimo sutrikimai
- Specifiniai kalbos sutrikimai
- Dėmesio nesutelkimo ir hiperaktyvumo sutrikimas
- Žemas intelektas

Vaikui, turinčiam socialinių – emocinių problemų ikimokykliniame amžiuje gali ir nebūti diagnozuoti specialūs mokymosi sutrikimai, nebent matomi akivaizdūs fiziniai sutrikimai (pvz., Cerebrinis paralyžius, regos ar klausos sutrikimai, žemo intelekto sutrikimai ar daugybiniai sutrikimai). Visgi vaikui gali būti sunku išreikšti savo emocijas per kalbą, reguliuoti jas. O tai gali sukelti elgesio problemų. Visiems vaikams, nesvarbu, ar jiems diagnozuotas sutrikimas, ar ne, gali padėti įgūdžiai, mokomi Kimochis ikimokyklinio ugdymo programoje.